

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dissertatio Theologica De Formulari Ab Illustrissimis
Episcopis Belgii Proposito In Causa Jansenii**

Claremontius, Johannes

Coloniæ, 1693

§. XVII. Janseniani non acquiescent decisioni novi judicii, & alios suo
exemplo docuerunt non acquiescere, & hoc justiore titulo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40333

Quapropter Augustinum potius audiant frivolum ipsorum expostulationem graviter explodentem l. 1. cont. epist. Petil. & lib. 3. cont. Julian. cap. 1. *Vestra*, inquit, *apud competens judicium Episcoporum communium modo causa finita est. Nihil amplius vobiscum agendum est, quantum ad ius examinis perinet, nisi ut prolatam de hac re sententiam cum pace sequamini.*

§. XVII.

Janseniani non acquiescent decisioni novi judicii, & alios suo exemplo docuerunt non acquiescere, & hoc justiore titulo.

Quid verò illi ex novi institutione judicii pollicebuntur aut sperare possunt? An forte quod si causâ cadant à præjudicata sint recessuri sententiâ? Minime profecto: nam in antecellum confidenter & verè declararunt, quamlibet multi Episcoporum summique Pontificis *Decretis definiatur, Propositiones in Jansenij sensu esse hæreticas, nullam ab ipsis fidem impetrandam.* Ita Paulus Irenæus disquis. 6. Alii verò palam ostendunt quid essent facturi, dum toties repetitis decretis consumaciter hoc usque obsistunt. Itaque non ipsi judicium coram tribunali Ecclesiastico: sed disputationem tantum, ut vocant, ordinatam expostulant: ubi nimirum ipsi soli judices, cum appellatione ad *Publicum* constituantur. Publici autem nomine intelligunt paucos sibi consentientes: cum cæteri omnes vel lecto Jansenii Libro, vel visis quæ ultrò citròque feruntur scriptis, vel fidem Ecclesiæ definitionibus exhibendo, sensum ejusdem pro hæretico condemnent.

At si decisione cuiusdam Pontificis sensus Jansenii ab omni erroris labe immunis declararetur, quod illi exspectare videntur, adversarios proculdubium adigerent ad excusationem sensus Jansenii, graviterque increparent atque etiam infamarent quemcumque qui fidem tali decreto detrectaret. Id jam experti sumus ex inani & fictâ præsumptione, quâ Clementem IX. ita censuisse jaçtant: ut idcirco filios iniquitatis eos appellare non sint veriti, qui in reprobatione sensus Janseniani persistunt. Demus tamen quod exoptant & exspectare videntur: an propterea lis finita & controversia sopita erit judicanda? Ita planè contendunt.

Verum illi exemplo suo præiverunt & subterfugia jam subministrarunt, quibus Adversarii obedientiam & fidem detrectent. Justiori verò

verò Titulo hi repugnabunt, quod decreta decretis tunc forent contraria. Causa fallibilitatis & incertitudinis ab istis prætensa utrobique ex æquo & verè militaret. Cumque alii dogma fidei, alii hæresim in Jansenii sensu experientur, omnes Ecclesiæ filii Andabatarum aut Cadmæorum fratrum more digladiarentur. Illi siquidem sensum mordicus amplecterentur & docendo eodem alios imbuerent, quem hi exhortarent, & à quo alios tanquam à peste absterrerent. Utrique non propriis tantum argumentis, sed præcipue decretis Ecclesiæ pugnarent, multò acrius, multò infelicius quam nunc decertetur. Una siquidem pars definitione Ecclesiasticâ in præsenti destituitur, quæ palinam alteri indubie tribuit.

§. XVIII.

Nihil expromi potest ex Libro Jansenii, quo sensus ejus excusat: Mala quæ inde sequentur.

Dicent fortasse tunc standum fore postremo loco decisio: nam priora Decreta per posteriora in quæstionibus Facti emendari in Ecclesiâ non est inusitatum. Respondeo priora quidem posterioribus emendari posse docet S. Augustinus, dum, inquit lib. 2. de bapt. cont. Donatistas cap. 3. aliquo experimento rerum aperitur quod clausum erat, & cognoscitur quod latebat. Ubi nimirum alia testimonia aut instrumenta proferuntur quibus species Facti immutatur.

At in hac controversiâ novo experimento nihil aperitur, ut retractandi judicium locus supersit. Eadem adsunt conscripta Iansenii aduersus fidem exposita, & quæ sine accusantis aut testimoniis personis, sine aliorum instrumentorum editione redarguere se ipsa apertissimè demonstrantur, ut cum Maxime Aquileensi loquar in Synodo Later. sub Martino I. Propterea accusatio aut excusatio extranea superflua esse dignoscitur, quoniam temeraria conscripta per se ipsa apertius accusantur, quæ Mundum conturbasse noscuntur.

Enim verò quid ex istis Iansenii scriptis expromi potest novo experimento, quo præcedens Ecclesiæ judicium corrigatur? Cum enim dogma Fidei Catholicæ sensibilem habeat oppositionem, & discrepantiā cum doctrinâ hæreticâ, si sensus Iansenii cum doctrinâ Fidei Catholicæ consentiret, quam S. Augustinus adversus Pelagianos defendit (uti illi prætendent fore judicandum) necesse est Ecclesiam cæcitatis intolerabilis accusare, dum Iansenii sensum damnavit ut hæreticum.